

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**L E G E****pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Prezenta Lege transpune parțial Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337 din 20 decembrie 2011, Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 180 din 29 iunie 2013 și Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 180 din 29 iunie 2013,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – Legea nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 9, art. 89), cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatul (12) va avea următorul cuprins:

„(12) Documentele de călătorie pentru refugiați se eliberează pe un termen de 5 ani. Documentul de călătorie pentru beneficiarii de protecție umanitară se eliberează pe un termen de 3 ani.”

2. La articolul 3 alineatul (11¹), sintagma „un an” se substituie cu sintagma „3 ani”.

Articolul II. – La art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024-XIV din 2 iunie 2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 98, art. 709), cu modificările și completările ulterioare, cuvintele „și beneficiari de azil politic” se substituie cu cuvintele „beneficiari de protecție umanitară și azil politic”.

Articolul III. – Legea nr. 270-XVI din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009,

nr. 53-54, art. 145), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În tot textul legii:

sintagma „Direcția refugiați”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Direcția azil și integrare”, la forma gramaticală corespunzătoare;

sintagma „consilier de eligibilitate” la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „consilier de decizie”, la forma gramaticală corespunzătoare;

sintagma „beneficiar de o formă de protecție”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „beneficiar de protecție internațională, temporară și azil politic”, la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 1, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Prezenta lege stabilește statutul juridic al solicitanților de azil, al beneficiarilor de protecție internațională, temporară și azil politic, precum și procedura de acordare, încetare și anulare a protecției.”

3. La articolul 3:

noțiunile „protecție internațională” și „azil” vor avea următorul cuprins:

„*protecție internațională* – statutul de refugiat și statutul conferit prin protecție umanitară, definite în articolele 17 și 19 din prezenta lege”;

azil – instituție juridică prin intermediul căreia statul oferă străinului protecție, recunoscându-i statutul de refugiat și acordându-i protecție umanitară, protecție temporară sau azil politic”;

la noțiunea „cerere de azil”, cuvintele „cu certitudine” se exclud;

noțiunile „centru de cazare” și „protecție umanitară” va avea următorul cuprins:

„*centru de cazare* – centru destinat cazării temporare a solicitanților de azil și beneficiarilor de protecție internațională în condițiile prevăzute de legislația în vigoare”;

„*protecție umanitară* – formă de protecție acordată, conform art. 19 din prezenta lege, cetățeanului străin sau apatridului din alte motive decât cele prevăzute de Convenția de la Geneva din 28 iulie 1951”;

la noțiunea „minor neînsoțit”, textul „străinul cu vârsta de până la 18 ani” se substituie cu textul „cetățean străin sau apatrid cu vârsta sub 18 ani”;

articolul se completează cu noțiunile „beneficiar de protecție internațională”, „minor” și „reprezentant legal al minorului” cu următorul cuprins:

„*beneficiar de protecție internațională* – persoană căreia i s-a recunoscut statutul de refugiat sau i s-a acordat protecție umanitară, astfel cum sînt definite la articolele 17 și 19 din prezenta lege;

minor – cetățean străin sau apatrid care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nu are capacitatea de exercițiu deplină;

reprezentant legal al minorului – părintele sau persoana desemnată, conform legii, să apere drepturile și interesele minorului.”

4. La articolul 4:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Direcția azil și integrare din cadrul Biroului migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, este subdiviziunea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul azilului, prin examinarea și soluționarea cererilor de azil, protecția solicitanților de azil, beneficiarilor de protecție internațională, temporară și azil politic, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Direcția azil și integrare colaborează cu autoritățile administrației publice în procesul de implementare a normelor și procedurilor necesare pentru a se asigura respectarea drepturilor solicitanților de azil, beneficiarilor de protecție internațională, temporară și azil politic. În acest scop, funcționarii Direcției azil și integrare au acces la aceste categorii de persoane, indiferent de locul aflării lor pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv la frontieră și în zonele de tranzit.”

5. Articolul 5:

la litera c), cuvintele „a solicitanților de azil și a refugiaților” se exclud;

la litera d), cuvântul „refugiaților” se substituie cu cuvintele „beneficiarilor de protecție internațională”;

la litera e), cuvintele „refugiaților și” se exclud;

se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) poate propune preluarea de către Republica Moldova a unor refugiați aflați pe teritoriul altor state aflați în nevoie de relocare, care au fost recunoscuți potrivit Convenției privind statutul refugiaților din 28 iulie 1951. Numărul și condițiile de preluare a acestor persoane se stabilesc prin hotărârea Guvernului. Aceste persoane vor avea aceleași drepturi și obligații în Republica Moldova ca și refugiații recunoscuți.”

6. La articolul 6 alineatul (2):

la litera f), cuvintele „unei forme de protecție” se substituie cu cuvintele „protecției internaționale”;

se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) să înainteze conducătorului Direcției azil și integrare spre aprobare decizia motivată cu privire la cererea de azil.”

7. La articolul 9 alineatul (1), cuvintele „cu certitudine” se exclud.

8. La articolul 12:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Membrii de familie ai beneficiarului de protecție internațională beneficiază de aceeași formă de protecție și de același statut ca și beneficiarul.”;

la alineatul (3), literele a) și c) vor avea următorul cuprins:

„a) însoțesc beneficiarul de protecție internațională”;

„c) statutul lor personal nu este incompatibil cu statutul beneficiarului de protecție internațională.”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Membriilor de familie ai beneficiarului de protecție internațională cărora li s-a acordat protecție internațională în condițiile alin. (3) li se menține această protecție în caz de divorț, de separare sau de deces al beneficiarului.”

9. Articolul 15 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 15.** Integrarea beneficiarilor de protecție internațională

Autoritățile publice centrale și locale colaborează cu Biroul migrație și azil în vederea asigurării realizării eficiente a procesului de integrare a beneficiarilor de protecție internațională.”

10. La articolul 17, alineatul (2) se exclude.

11. Articolul 18 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 18.** Motivele de excludere de la recunoașterea statutului de refugiat

(1) Un străin este exclus de la recunoașterea statutului de refugiat în cazul în care:

a) beneficiază de protecție sau de asistență din partea unui organism sau a unei instituții a Organizației Națiunilor Unite, alta decât ÎCNUR. În cazul în care această protecție sau asistență a încetat pentru un motiv oarecare, fără ca situația persoanelor respective să fi fost reglementată în mod definitiv, în conformitate cu rezoluțiile relevante adoptate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite, ele vor beneficia de drepturi ce rezultă din prezenta lege;

b) se consideră că are drepturile și obligațiile aferente deținerii cetățeniei Republicii Moldova sau drepturile și obligațiile echivalente acestora.

(2) Un străin este exclus de la recunoașterea statutului de refugiat dacă există motive întemeiate să se creadă că:

a) a comis o infracțiune împotriva păcii, o crimă de război sau o infracțiune împotriva umanității, așa cum sînt definite în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și în legislația penală a Republicii Moldova;

b) a comis o infracțiune gravă, deosebit de gravă sau excepțional de gravă de drept comun înainte de a intra pe teritoriul Republicii Moldova;

c) a comis fapte care sînt contrare scopurilor și principiilor Organizației Națiunilor Unite, enunțate în preambulul și în art.1 și 2 din Carta Națiunilor Unite;

d) a planificat, a facilitat sau a participat la săvârșirea unor acte de terorism, după cum sînt definite în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Elementele constitutive ale infracțiunii menționate la alin. (2) lit.a)-c) prezintă un motiv de excludere a străinului de la recunoașterea statutului de refugiat, dacă aceste fapte au fost comise în orice formă de instigare sau participare, conform prevederilor legii penale a Republicii Moldova.”

12. Articolul 19 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 19.** Protecția umanitară

Protecția umanitară se acordă străinului care nu îndeplinește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat, dar în privința căruia există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimis în țara sa de origine, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămrile grave definite la art. 45 alin. (3) din prezenta lege și nu poate sau, ca urmare a acestui risc, nu dorește protecția respectivei țări.”

13. Articolul 27 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Persoanele cărora li s-a acordat azil politic au drepturile și obligațiile prevăzute la art. 33 și 34.”

14. La articolul 28:

la litera c), cuvîntul „cunoaște”, în ambele cazuri, se substituie cu cuvîntul „înțelege”;

litera d) se completează în final cu sintagma „, , cu excepțiile prevăzute la art. 55 alin. (4¹)”;

litera p) va avea următorul cuprins:

„p) de a avea acces la învățămîntul obligatoriu în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova;”.

15. Articolul 30 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Solicitanții de azil minori au acces la asistență medicală în aceleași condiții ca și cetățenii minori ai Republicii Moldova.”

16. Articolul 31 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 31.** Obligațiile solicitanților de azil

(1) Solicitantul de azil este obligat:

a) să prezinte toate elementele relevante ale cererii sale de azil: declarații și toate documentele existente, indicînd identitatea și cetățenia sa, țările și locurile de reședință anterioare, cererile anterioare de azil, rutele de tranzit, actele de identitate și de călătorie, motivele pentru care solicită azil;

b) să spună adevărul și să colaboreze cu consilierul de decizie în stabilirea completă a circumstanțelor pertinente referitoare la cererea sa;

c) să depună eforturi pentru a-și susține declarațiile prin orice dovezi care îi stau la dispoziție și să ofere explicații prin care să justifice lipsa dovezilor;

d) să ofere în detaliu toate informațiile în legătură cu persoana și cu experiența sa, pentru a-i oferi consilierului de decizie posibilitatea de a stabili faptele relevante;

e) să predea actele de identitate, inclusiv cele de călătorie, aflate în posesia sa;

f) să informeze, în timp de 10 zile, Direcția azil și integrare despre orice schimbare a locului de trai, a statutului juridic, a stării civile, despre pierderea sau deteriorarea actelor de identitate emise de Direcția azil și integrare;

g) să informeze Direcția azil și integrare despre părăsirea localității de reședință;

h) să colaboreze cu autoritățile pentru soluționarea cererii sale și să răspundă la toate întrebările care îi sînt adresate de autoritățile competente în domeniul azilului;

i) să răspundă la solicitările Direcției azil și integrare și să se prezinte personal la sediul acesteia;

j) să se supună fotografierii și înregistrării dactiloscopice obligatorii;

k) să se supună examenului medical din motive de sănătate publică;

l) să respecte reglementările interne ale centrelor de cazare;

m) la cazarea în centru, să prezinte toate obiectele aflate asupra sa în vederea inventarierii lor;

n) să părăsească teritoriul Republicii Moldova pînă la expirarea termenului de 15 zile de la data rămînerii irevocabile a deciziei privind respingerea cererii de azil, cu excepția situației în care cererea de azil a fost respinsă în procedura rapidă, caz în care străinul trebuie să părăsească Republica Moldova la data rămînerii irevocabile a deciziei privind respingerea cererii de azil;

o) să se supună, în caz de necesitate, efectuării controlului corporal preventiv și a obiectelor pe care le are asupra sa din motive de securitate;

p) să se prezinte la Direcția azil și integrare pentru prelungirea termenului de valabilitate a documentului de identitate temporar;

q) să respecte prezenta lege și legislația în vigoare.

(2) Solicitanții de azil și membrii de familie care sînt solicitanți de azil sînt obligați să se cazeze în centrele de cazare pe parcursul procedurii de soluționare a cererii de azil în cadrul Direcției azil și integrare. Cazarea solicitanților de azil în centrele de cazare se face în condițiile stabilite de Guvern.

(3) Excepție de la alin. (2) al prezentului articol fac:

a) cetățenii Republicii Moldova;

b) solicitanții de azil căsătoriți cu cetățenii Republicii Moldova;

c) străinii care au domiciliat pe teritoriul Republicii Moldova mai mult de 5 ani și au solicitat ulterior azil;

d) persoanele care au depus o nouă cerere de azil, cu excepția cazurilor cînd au apărut circumstanțe noi sau au survenit transformări de ordin politic, militar,

legislativ sau social în țara de origine care ar pune în pericol viața sau siguranța solicitanților de azil;

e) solicitanții de azil care pot pune în pericol viața și/sau sănătatea persoanelor cazate în centrele de cazare.”

17. La capitolul V, titlul secțiunii a 2-a va avea următorul cuprins:

„Secțiunea a 2-a

Drepturile și obligațiile beneficiarilor de protecție internațională”.

18. La articolul 33:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 33.** Drepturile beneficiarilor de protecție internațională”;

la alineatul (1):

cuvintele „Statutul de refugiat și protecția umanitară” se substituie cu cuvintele „Protecția internațională”;

la litera a), cuvântul „cunoaște”, în ambele cazuri, se substituie cu cuvântul „înțelege”;

litera f) va avea următorul cuprins:

„f) de a fi încadrat în învățământul obligatoriu și în celelalte forme de învățământ, în condițiile stabilite de lege pentru cetățenii Republicii Moldova”;

litera m) va avea următorul cuprins:

„m) de a fi cazat temporar în centre de cazare, în condițiile prevăzute de Guvern.”;

litera n) va avea următorul cuprins:

„n) de a solicita activități de integrare sau includerea într-un program de integrare în conformitate cu legislația în vigoare.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Beneficiarii de protecție internațională pot solicita un ajutor bănesc pentru o perioadă de 6 luni, în limitele disponibilităților financiare ale statului, dacă, din motive obiective, aceștia sînt lipsiți de mijloace de existență. Modul și condițiile de acordare a ajutorului bănesc sînt stabilite de Guvern.”

19. Articolele 34-37 vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 34.** Obligațiile beneficiarilor de protecție internațională

Beneficiarul de protecție internațională este obligat:

a) să cunoască și să respecte Constituția Republicii Moldova, prevederile prezentei legi și ale altor acte normative;

b) să aibă un comportament corect și civilizat, să respecte regulile stabilite de autoritățile competente în domeniul azilului și să răspundă la solicitările acestora;

c) să respecte reglementările interne ale centrelor de cazare;

d) să se adreseze Direcției azil și integrare pentru obținerea unui nou buletin de identitate, la expirarea termenului de valabilitate a celui vechi, cu cel puțin

30 de zile înainte de expirare, iar în caz de pierdere sau deteriorare, în termen de 3 zile;

e) să participe la sesiunile de acomodare socioculturală.

Articolul 35. Accesul la activitățile de integrare

Beneficiarii de protecție internațională au acces la activitățile de integrare în conformitate cu prevederile Legii nr. 274 din 27 decembrie 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova.

Articolul 36. Cazarea beneficiarilor de protecție internațională

(1) În centrele de cazare pot fi cazați beneficiarii de protecție internațională, precum și membrii de familie ai acestora care au același statut și au intrat în programul de integrare.

(2) Nu pot beneficia de cazare în centre:

a) cetățenii Republicii Moldova;
b) persoanele căsătorite cu cetățenii Republicii Moldova;
c) străinii care au domiciliat pe teritoriul Republicii Moldova mai mult de 5 ani și au solicitat ulterior azil;

d) beneficiarii de protecție internațională care au domiciliat pe parcursul procedurii de azil în afara centrelor, cu excepția celor care au intrat în programul de integrare;

d) persoanele care pot pune în pericol viața și/sau sănătatea persoanelor cazate în centrele de cazare.

Articolul 37. Actele de identitate ale beneficiarilor de protecție internațională

(1) Beneficiarului de protecție internațională i se eliberează buletin de identitate.

(2) Beneficiarul de protecție internațională poate obține, la solicitare, document de călătorie, care să îi permită deplasarea în afara teritoriului Republicii Moldova, cu excepția cazurilor când este periclitate securitatea națională sau ordinea publică a Republicii Moldova.

(3) Actele de identitate ale beneficiarilor de protecție internațională se eliberează de Biroul migrație și azil, în baza deciziei de acordare a protecției internaționale, în conformitate cu legislația în vigoare.”

21. La articolul 39:

la litera b), cuvântul „cunoaște”, în ambele cazuri, se substituie cu cuvântul „înțelege”;

la litera g), cuvântul „general” se exclude.

22. La articolul 45:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 45.** Persecuția și vătămrile grave”;

la alineatul (3), sintagma „Prin risc serios” se substituie cu textul „Prin vătămări grave, în sensul prezentei legi.”.

23. La articolul 47:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 47.** Agenții de persecuție sau vătămări grave”;

în partea introductivă, sintagma „și ai riscului serios” se substituie cu sintagma „sau vătămări grave”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) agenți neguvernamentali, în cazul în care se poate demonstra că agenții menționați la lit. a) și b), inclusiv organizațiile internaționale, nu pot sau nu doresc să acorde o protecție împotriva persecuției sau a vătămărilor grave în sensul art. 47¹.”

24. Legea se completează cu articolul 47¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 47¹.** Agenții de protecție

(1) Protecția împotriva persecuției sau a vătămărilor grave poate fi asigurată numai de către:

a) stat;

b) partide sau organizații, inclusiv organizații internaționale care controlează statul sau o parte importantă din teritoriul acestuia, cu condiția că acestea să fie dispuse și în măsură să ofere protecție în conformitate cu alin. (2).

(2) O astfel de protecție împotriva persecuției sau a vătămărilor grave trebuie să fie efectivă și să nu aibă un caracter temporar. Aceasta se acordă, în general, atunci când agenții menționați la alin. (1) lit. a) și b) iau măsuri rezonabile pentru a împiedica persecuția sau vătămările grave, atunci când dispun de un sistem juridic eficient, care să permită descoperirea, urmărirea penală și sancționarea acțiunilor ce constituie o persecuție sau o vătămare gravă și atunci când solicitantul are acces la o astfel de protecție.”

25. La articolul 48:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 48.** Temerea bine întemeiată de a fi persecutat sau riscul real de a fi supus unor vătămări grave”;

la alineatul (1), cuvintele „de a fi expus la un risc serios” se substituie cu cuvintele „a riscului real de a fi supus unor vătămări grave”;

la alineatul (2), cuvintele „de a fi expus la un risc serios poate fi cauzată și de acțiunile desfășurate” se substituie cu cuvintele „un risc real de fi supus unor vătămări grave se poate baza pe acțiuni exercitate”.

26. La articolul 49 alineatul (1), cuvintele „nu se expune unui risc serios” se substituie cu cuvintele „riscul real de a fi supus unor vătămări grave”.

27. La articolul 50 alineatul (2), cuvântul „cunoaște” se substituie cu cuvântul „înțelege”.

28. La articolul 52, litera a) va avea următorul cuprins:

„a) Direcția azil și integrare și subdiviziunile structurale și teritoriale ale Biroului migrație și azil;”.

29. La articolul 53 alineatul (1), cuvântul „cunoaște” se substituie cu cuvântul „înțelege”.

30. La articolul 54:

la alineatul (1), după cuvintele „organelor de poliție,” se introduc cuvintele „subdiviziunilor structurale și teritoriale ale Biroului migrație și azil;”;

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Personalul autorităților prevăzute la alin.1, în cazul primirii cererilor de azil, vor respecta drepturile solicitanților de azil.”

31. La articolul 55:

articolul se completează cu alineatele (2¹) și (4¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Interviul personal are loc în mod normal fără prezența membrilor de familie, cu excepția cazului în care Direcția azil și integrare consideră necesară prezența altor membri de familie, în scopul unei examinări corespunzătoare.”;

„(4¹) Interviul poate fi desfășurat de un consilier de decizie de același sex, dacă solicitantul cere acest lucru, cu excepția cazului în care Direcția azil și integrare are motive pentru a considera că solicitarea se bazează pe motive care nu au legătură cu dificultățile din partea solicitantului de a prezenta toate motivele cererii sale.”;

la alineatul (5), cuvântul „cunoaște” se substituie cu cuvântul „înțelege”;

alineatul (9) va avea următorul cuprins:

„(9) La finalul interviului, consilierul de decizie aduce la cunoștință solicitantului de azil conținutul notei de interviu. Nota este semnată de către consilierul de decizie, solicitantul de azil, interpret și, după caz, de alți participanți la interviu.”;

la alineatul (15), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) nu este posibil să aibă loc, în special dacă se consideră că solicitantul nu poate sau nu este în măsură să fie interviuat din cauza unor circumstanțe durabile independente de voința sa. Atunci când există îndoieli, solicitantul de azil este supus unui examen medical sau psihologic, pentru a stabili dacă starea care face ca solicitantul să nu poată sau să nu fie în măsură să fie interviuat este temporară sau are caracter de durată”;

alineatul (15) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) Direcția azil și integrare, în rezultatul unei examinări complete a informațiilor furnizate de solicitant și a conținutului dosarului, consideră că cererea este nefondată sau abuzivă.”;

articolul se completează cu alineatele (16) și (17) cu următorul cuprins:

„(16) Interviuul poate fi înregistrat audio sau audiovideo, cu informarea în prealabil a solicitantului. Procedura și regulile de înregistrare sînt stabilite de către Direcția azil și integrare.”;

„(17) Solicitantul are dreptul să ia cunoștință, la solicitare, de înregistrarea audio sau audiovideo a interviului său, după comunicarea deciziei privind respingerea cererii de azil.”

32. La articolul 58 alineatul (2), cuvintele „de la o lună la” se substituie cu cuvintele „pînă la”.

33. La articolul 59:

la alineatul (2), cuvîntul „dosarului” se substituie cu cuvintele „cererii de azil”;

la alineatul (3), cuvîntul „dosarului” se substituie cu cuvintele „cererii de azil”.

34. Legea se completează cu articolul 59¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 59¹**. Renunțarea implicită la cererea de azil

(1) În cazul în care solicitantul renunță în mod implicit la cererea sa de azil pînă la emiterea unei decizii privitor la ea, conducătorul Direcției azil și integrare emite o dispoziție privind încetarea examinării cererii de azil.

(2) Direcția azil și integrare poate prezuma că solicitantul a renunțat implicit la cererea sa de azil în cazurile în care:

a) a părăsit teritoriul Republicii Moldova;

b) nu s-a prezentat la interviul prevăzut la art. 55 al prezentei legi, în pofida notificărilor scrise repetate;

c) nu s-a prezentat la sediul Direcției azil și integrare pentru prelungirea documentului de identitate temporar de solicitant de azil timp de 60 de zile de la data expirării valabilității documentului.

(3) Prevederile alin. (2) lit. b) și c) nu se aplică persoanei care demonstrează într-un termen rezonabil că aceste situații se datorează unor circumstanțe independente de voința sa.”

35. La articolul 60:

la alineatul (1), litera d) se exclude;

la alineatul (2), cuvîntul „neacordării” se substituie cu cuvîntul „nerecunoașterii”.

36. La articolul 63 alineatul (2) litera b), cuvîntul „ulterioară” se substituie cu cuvîntul „nouă”.

37. La articolul 67:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 67.** Desemnarea reprezentantului legal în cazul minorului neînsoțit”;

la alineatul (4), sintagma „statutul de refugiat sau protecție umanitară” se substituie cu sintagma „protecție internațională”;

se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(5) Reprezentantul legal își îndeplinește obligațiile reieșind din interesul superior al copilului.

(6) Direcția azil și integrare va solicita autorităților tutelare înlocuirea reprezentanților legali ale căror interese intră în conflict sau ar putea eventual intra în conflict cu cele ale minorului neînsoțit.”

38. La articolul 68 alineatul (2), cuvântul „cunoaște” se substituie cu cuvântul „înțelege”.

39. Articolul 71 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 71.** Cazarea minorilor neînsoțiți

(1) Minorilor neînsoțiți li se va aplica măsura de protecție a copilului separat de părinți, prin care se asigură condiții pentru creșterea și îngrijirea acestuia în servicii sociale de plasament, în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.

(2) Direcția azil și integrare solicită autorității tutelare de la locul aflării minorului neînsoțit plasamentul acestuia.”

40. Articolul 76 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:

„(7) Direcția azil și integrare nu va acorda permisiunea de reunificare a familiei în cazul membrilor de familie care au fost calificați ca agenți ai persecuției a solicitantului permisiunii de reunificare.”

41. La capitolul VI, titlul secțiunii a 6-a va avea următorul cuprins:

„**Secțiunea a 6-a**

Procedura de soluționare a noii cereri de azil”.

42. La articolul 78:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 78.** Depunerea unei noi cereri de azil”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) O nouă cerere de azil se depune în cazul existenței unei decizii irevocabile privind cererea anterioară sau a unei dispoziții privind încetarea examinării cererii de azil.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Noua cerere de azil va fi admisă numai dacă sînt îndeplinite, alternativ, următoarele condiții:

a) au apărut circumstanțe noi, care nu au putut fi prezentate de solicitantul de azil în procedura anterioară de examinare a cererii din motive independente de

voința sa, cu condiția ca aceste motive să nu fie rezultatul unor acțiuni provocate în scopul obținerii unei forme de protecție. Solicitantul este obligat să facă dovada existenței noilor motive invocate și a imposibilității prezentării lor pînă la data depunerii unei noi cereri;

b) au survenit transformări de ordin politic, militar, legislativ sau social în țara de origine, care pun în pericol viața sau libertatea solicitantului de azil.”

43. La articolul 79:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 79.** Examinarea noii cereri de azil”;

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Cererea depusă în condițiile art. 78 se examinează în mod prioritar, în cel mult 10 zile.”

44. La articolul 80:

titlul articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 80.** Decizia de acordare a accesului la o nouă procedură de azil”;

la alineatul (2), sintagma „acordare a unei forme de protecție” se substituie cu cuvîntul „azil”.

45. Legea se completează cu articolul 80¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 80¹.** Cererile de azil care nu fac obiectul procedurii de soluționare a noii cereri de azil

(1) Nu fac obiectul procedurii de soluționare a noii cereri de azil cererile depuse în cazul existenței unei dispoziții privind încetarea examinării cererii de azil emise ca urmare a renunțării implicite de către solicitant la cererea sa de azil, cu condiția ca cererea să fie depusă într-un termen de pînă la 9 luni de la data emiterii dispoziției privind încetarea examinării cererii de azil.

(2) În cazul cererilor specificate la alin. (1), Direcția azil și integrare reia examinarea cererii de azil din stadiul în care a fost întreruptă.”

46. La articolul 81:

la alineatul (1):

la litera e), cuvîntul „acordarea” se substituie cu cuvîntul „recunoașterea”;

litera f) va avea următorul cuprins:

„f) fiind un apatrid, datorită faptului că circumstanțele în urma cărora a fost recunoscut ca refugiat au încetat să mai existe, se poate întoarce în țara în care avea reședința obișnuită.”;

la alineatele (2) și (3), sintagma „lit.e)” se substituie cu sintagma „lit.e) și f)”.

47. La articolul 82:

la litera a), cuvîntul „acordat” se substituie cu cuvîntul „recunoscut”;

la litera b), cuvîntul „acordarea” se substituie cu cuvîntul „recunoaşterea”; articolul se completează cu literele c) și d) cu următorul cuprins:

„c) există motive rezonabile de a-l considera pe străinul căruia i s-a recunoscut statutul de refugiat un pericol pentru securitatea Republicii Moldova;

d) ca urmare a faptului că străinul căruia i s-a recunoscut statutul de refugiat a fost condamnat printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă pentru o infracţiune deosebit de gravă, reprezintă o ameninţare pentru securitatea Republicii Moldova.”

48. La articolul 84:

la alineatul (2), cuvintele „Direcţiei refugiaţi, prevăzute la alin.(1),” se substituie cu cuvintele „prevăzute la alin. (1) literele b) și c),”;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Deciziile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) vor cuprinde în mod obligatoriu motivarea în fapt și în drept.”

49. La articolul 86:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Direcţia azil și integrare va aprecia dacă schimbarea împrejurărilor nu este temporară și este atît de semnificativă, încît să nu mai fie justificată temerea că beneficiarul de protecţie umanitară va fi expus unor vătămări grave.”;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Direcţia azil și integrare va examina anual situaţia din ţările de origine ale beneficiarilor de protecţie umanitară în vederea aprecierii necesităţii menţinerii protecţiei umanitare beneficiarilor acestei forme de protecţie.”

50. La articolul 88:

la alineatul (2), cuvintele „Direcţiei refugiaţi, prevăzute la alin.(1),” se substituie cu cuvintele „prevăzute la alineatul (1) literele b) și c),”;

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Deciziile prevăzute la alin. (1) lit. b) și c) vor cuprinde în mod obligatoriu motivarea în fapt și în drept.”

Art. IV. – Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanţă cu prezenta lege.

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului „Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative”

Prezentul proiect a fost elaborat în scopul realizării acțiunilor prevăzute la pct. 14 din Titlul III. JUSTIȚIE, LIBERTATE ȘI SECURITATE din Hotărârea Guvernului nr. 808 din 7 octombrie 2014 „Cu privire la aprobarea Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2014-2016”, care prevede *aproximarea Legii nr. 270-XVI din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova la legislația UE și cele mai bune practici europene.*

În prezent Republica Moldova dispune de instrumente juridice și instituționale de funcționare a sistemului de azil. Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova a transpus parțial aquis-ul comunitar din domeniu și determină modul de acordare a unei forme de protecție (asil politic, statut de refugiat, protecție umanitară, protecție temporară).

Totodată, în condițiile unei evoluții continue a fenomenului migrației, standardele în domeniul azilului au evaluat, iar în aquis-ul ce reglementează domeniul azilului au fost introduse completări prin trei directive comunitare de bază. În prezent se impune necesitatea ajustării cadrului național la rigorile și practicile existente ale Uniunii Europene.

Astfel, de către Ministerul Afacerilor Interne a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care se operează amendamente la Legea nr. 273-XIII din 9 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, Legea nr. 1024-XIV din 2 iunie 2000 cetățeniei Republicii Moldova și Legea nr. 270-XVI din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova. În funcție de posibilitățile reale ale statului, proiectul transpune parțial în legislația națională privind azilul următoarele directive:

– Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 *privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate;*

– Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 *privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale;*

– Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 *de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională.*

Directivele în cauză au introdus terminologia nouă în procedura de examinare a cererilor de protecție internațională, expun modul în care urmează să se desfășoare

procedura de examinare, fiind pus un accent deosebit pe examinarea cazurilor speciale cu implicarea solicitanților de azil minori.

Proiectul în cauză propune și modificarea denumirii Direcției refugiați a Biroului migrație și azil din subordinea Ministerului Afacerilor Interne în Direcția azil și integrare a Biroului migrație și azil. Aceasta se datorează faptului că, pe lângă atribuțiile ce țin de procedura de determinare a unei forme de protecție, Direcția refugiați exercită și atribuții în domeniul integrării străinilor și beneficiarilor unei forme de protecție, precum și este responsabilă de examinarea cazurilor privind recunoașterea statutului de apatrid. Luînd în considerație acest fapt, denumirea Direcției stabilită la Anexa nr. 2 la Hotărîrea Guvernului nr. 914 din 7 noiembrie 2014 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare, a structurii și a efectivului-limită ale Biroului migrație și azil din subordinea Ministerului Afacerilor Interne” nu corespunde atribuțiilor exercitate la moment de aceasta, respectiv impunîndu-se necesitatea modificării denumirii Direcției atît în lege, cît și ulterioara modificare a denumirii acesteia în Hotărîrea Guvernului nr. 914 din 7 noiembrie 2014.

De asemenea, proiectul legii propune completarea atribuțiilor consilierului de eligibilitate. La etapa actuală, consilierul examinează toate elementele relevante expuse în cererea de azil, însă nu este prevăzut expres că nota de motivare a deciziei este elaborată de către acesta. Așadar, se propune ca, consilierul să înainteze conducătorului Direcției azil și integrare spre aprobare motivarea deciziei cu privire la cererea de azil. Totodată, denumirea de consilier de decizie rezultă din competența sa de examinare și argumentare a cazului, în conformitate cu practica statelor membre ale Uniunii Europene și a Directivelor menționate.

Începînd cu anul 2005, în Republica Moldova se acordă protecție umanitară, fiind o formă de protecție complementară statutului de refugiat, introdusă la recomandarea Consiliului Europei și Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați. Protecția umanitară se acordă persoanelor care nu întrunesc criteriile de acordare a statutului de refugiat, dar au nevoie de protecție, fiind acordată la etapa actuală pentru o perioadă de un an. În contextul evoluției conflictelor armate ce au survenit în ultimii ani în unele state, acordarea protecției umanitare pentru o perioadă de un an, iar apoi reexaminarea acestei forme de protecție implică dificultăți în eficacitatea procedurii de azil. În scopul măririi capacității instituționale în examinarea cererilor de azil și a consolidării calității procedurale, luînd în considerație îmbunătățirea nivelului de examinare a cazurilor de acordare a protecției umanitare, stabilirea exhaustivă a temeiurilor de acordare și permiterea străinului să se integreze în societatea moldovenească fără a se simți presat de momentul examinării dosarului la expirarea unui an, dar și respectarea drepturilor lor egale cu a refugiaților recunoscuți, a determinat anularea acestui termen.

Totodată, proiectul legii propune introducerea prevederii prin care Direcția azil și integrare va examina anual situația din țările de origine ale beneficiarilor de protecție umanitară în vederea aprecierii necesității menținerii protecției umanitare beneficiarilor acestei forme de protecție.

Odată cu excluderea termenului de acordare a protecției umanitare, se propune ca termenul de valabilitate al buletinului de identitate eliberat acestei categorii de persoane să fie extins pînă la 3 ani. Totodată, reieșind din practica statelor avansate în domeniul azilului, precum sunt Germania, Olanda, Finlanda, Suedia și întru asigurarea unui nivel corespunzător de protecție a refugiaților și beneficiarilor de protecție umanitară, se propune extinderea termenului de valabilitate al documentului de călătorie pentru refugiați pînă la 5 ani și a documentului de călătorie pentru beneficiarii de protecție umanitară pînă la 3 ani.

Suplimentar, proiectul propune amendamente propuse la art. 45 al Legii nr. 270-XVI din 18 decembrie 2008 astfel, încît termenul de „risc serios” este substituit cu termenul de „vătămări grave” în calitate de condiții pentru obținerea unei protecții umanitare, în conformitate cu art. 19 al Legii prenotate. Menționăm că amendamentul propus rezultă din prevederile art. 15 al Directivei 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337 din 20 decembrie 2011.

Concomitent, prevederile proiectului definitivează mecanismele ce asigură:

- protejarea drepturilor minorilor și minorilor neînsoțiți, în special, introducerea noțiunilor noi (minor, reprezentant legal al minorului), prevederile noi privind garanțiile procedurale, cerințele față de reprezentantul legal în cazul minorilor neînsoțiți, cerințele față de autoritățile responsabile de primirea cererilor de azil, accesul la asistență medicală în cazul solicitanților minori în aceleași condiții ca și cetățenii Republicii Moldova etc.;

- ajustarea noțiunilor de „protecție umanitară” și „protecție internațională” la definițiile comunitare;

- transpunerea standardelor stabilite prin directivele UE menționate (introducerea procedurilor de aplicare a înregistrărilor audio și/sau audio-video a interviului solicitanților de azil, obligarea solicitanților de azil la un comportament corect, inclusiv în centre de cazare, obligarea de a se supune controlului corporal preventiv și a obiectelor pe care le are asupra sa din motive de securitate, asigurarea calității deciziei prin introducerea noțiunilor noi, egalarea în drepturi a beneficiarilor de protecție umanitară cu refugiații prin anularea termenului de acordare a protecției etc.);

- consolidarea rolului Republicii Moldova în dialogul privind soluționarea problemelor umanitare prin determinarea mecanismelor de preluare a refugiaților din țările terțe aflați în necesitate de relocare etc.

Totodată, Ministerul Afacerilor Interne consideră imperativ aprobarea proiectului de lege, reieșind din următoarele aspecte și considerente.

Aspectul politic. O guvernare eficientă nu se poate rezuma doar la exercitarea atribuțiilor administrative și economice, ci trebuie să includă și mecanismele prin care persoanele să își poată exercita drepturile și libertățile legale, articula interesele, respecta obligațiile și atenua diferențele.

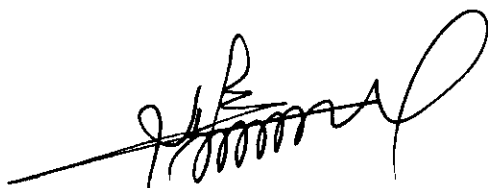
Aspectul normativ. Adoptarea proiectului necesită operarea modificărilor în legislația în vigoare.

Aspectul financiar și economic. Implementarea proiectului se va efectua din resursele financiare alocate din bugetul de stat Ministerului Afacerilor Interne, precum și cu atragerea surselor externe de finanțare.

Aspectul organizatoric. Aprobarea proiectului va genera necesitatea organizării unor ajustări la nivel intern.

Luînd în considerație cele menționate, Ministerul Afacerilor Interne propune spre aprobare proiectul hotărîrii Guvernului „Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative”, în vederea ajustării cadrului juridic național la standardele europene.

Ministru

Alexandru JIZDAN